

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **E. G.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, poštovní schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2012, č.j. OAM-106/LE-BE02-PA03-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 10. 2012, č. j. 48 Az 36/2012 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni stěžovatele JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, **se určuje** odměna částkou 2.904 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2012, č.j. OAM-106/LE-BE02-PA03-2012,. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, v souladu s ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zkoumal, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel přijatelnost své kasační stížnosti netvrdil, a tím spíše pak ani neuvedl její důvody (tj. *v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat*). Za tohoto stavu věci se Nejvyšší správní soud mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

V kasační stížnosti, a jejím doplnění ustanoveným zástupcem, se stěžovatel dovolává kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Jako důvod kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že správní orgán nezohlednil jako novou skutečnost, že má v České republice manželku a syna, jejich soužití v České republice je dlouhodobé a trvalé, manželka má na území České republiky povolen trvalý pobyt, což svědčí o tom, že rodina je na území České republiky integrovaná. V Mongolsku nikoho nemá, rodina manželky žije v České republice, a tedy ani z této strany není možno předpokládat, že by se rodina stěžovatele měla kam do Mongolska s malým dítětem vrátit. Správní orgán nikterak nezdůvodnil, jakými úvahami se řídil, když neudělil stěžovateli humanitární azyl. Krajský soud přijal bez dalšího názor správního orgánu, že nejsou důvody pro meritorní posouzení opakované žádosti, a to

pokračování

v rozporu s tím, že stěžovatel vedle opakování důvodů ze žádostí předchozích uvedl, kdy se oženil a jak se podílí na výchově svého syna. Správní orgán se za popsané situace vůbec nezabýval otázkou míry integrace rodiny na území České republiky a posouzením důvodů pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Stěžovatel má za to, že ani správní orgán, ani krajský soud, se nikterak nevypořádaly s těmito otázkami a nezohlednily při svém rozhodování, byť byly namítány v podané žalobě, kdy byl namítán i rozpor s Listinou základních práv a svobod, včetně ochran práv dítěte.

Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se ztotožnil se závěry rozsudku krajského soudu, i pro řízení o kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Uzavřel, že se přiklání k rozhodnutí soudu, neboť stěžovatel žádá o udělení azylu opakovaně, přičemž neuvedl žádné nové relevantní skutečnosti. Správní orgán se domnívá, že námitky uplatňované stěžovatelem v podané kasační stížnosti jsou obdobné těm, které uplatnil v žalobě a k nimž se správní orgán již plně vyjádřil ve vyjádření k žalobě, a krajský soud ve svém rozsudku. Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel žádal v České republice o udělení azylu již v roce 2006, kdy uváděl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá z důvodu obavy z nebezpečí, které mu hrozí ze strany věřitelů, od nichž si půjčil peníze na léčení své matky. Azyl mu udělen nebyl, správní orgán žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Matka stěžovatele v roce 2006 zemřela a stěžovatel se do Mongolska již nechce vrátit. Podruhé o udělení žádal v r. 2010 ze stejných důvodů, řízení bylo zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Protože jeho žádost byla vyhodnocena jako zjevně nepřijatelná ve smyslu § 10a písm. e) téhož zákona. Dne 24. 5. 2012 stěžovatel podal znovu žádost u udělení azylu, kde kromě důvodů uváděných v žádostech předchozích, uvedl, že se v r. 2011 oženil s mongolskou přítelkyní, která má v České republice udělen trvalý pobyt, od r. 2007 spolu mají syna, kterého chtějí společně vychovávat, přičemž do Mongolska se nemá kam vrátit. Ze spisu dále vyplývá, že v současnosti stěžovatel pobývá v České republice neoprávněně a obdržel opakovaně rozhodnutí správního orgánu cizinecké policie správní vyhoštění, i vyhoštění soudu. Stěžovatel byl zajištěn orgánem cizinecké policie z důvodu realizace správního vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců v Bělé-Jezové, kde také podal právě tuto poslední žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný při posuzování této žádosti dospěl k závěru, že stěžovatelem nyní uváděné důvody nejsou novou skutečností, která by mohla mít v současném řízení z hlediska možného vycestování dopad na hodnocení výsledků předcházejících pravomocně ukončených řízení o mezinárodní ochraně. Byly tak naplněny podmínky § 10a písm. e) zákona o azylu, a žalovaný řízení o této žádosti stěžovatele podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil s rozhodnutím žalované a podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud považuje námitky stěžovatele uváděné v kasační stížnosti taktéž za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i soudu, kde se oba tyto orgány s rozhodnými skutečnostmi vypořádaly. V řízení o opakované

žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný neměl primárně povinnost znovu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, ale v prvé řadě bylo jeho povinností zkoumat, zda jsou důvody pro udělení azylu shodné, jako v případě řízení o první žádosti, či zda jsou rozdílné. Jak správní orgán, tak krajský soud, náležitě posoudily a vyložily, proč nelze nyní stěžovatelem tvrzené skutečnosti považovat za nové, azylově relevantní, tj. za nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez stěžovatelova vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud uvádí, že i podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, kde lze např. odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, www.nssoud.cz, platí, že: *Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*

Za situace, kdy stěžovatel neuvedl nové relevantní skutečnosti, žalovaný neměl primárně povinnost znovu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany – k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, www.nssoud.cz: *Zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. ani o azylu, ani o doplňkové ochraně), rozhodovat.*

Ve spojení s tímto odůvodněním Nejvyšší správní soud dále uvádí, že v celkovém kontextu posuzované věci je třeba zohlednit také skutečnost, že správní orgán posuzoval nynější žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany v situaci, kdy stěžovateli již bylo uděleno vyhoštění, a to navíc opakovaně. Ostatně i v tomto směru má Nejvyšší správní soud také již ustálenou judikaturu – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, www.nssoud.cz, kde se uvádí: *Žádost o azyl podaná..... poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.*

Namítá-li stěžovatel, že splňoval podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů, k tomu je třeba poznamenat, že udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je na volné úvaze správního orgánu, přičemž však tuto volnou úvahu, tedy zda v daném případě byl důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Tomu ostatně dlouhodoběji koresponduje i konstantní soudní judikatura. Podle dřívější judikatury se rozhodování o tom, zda bude udělen azyl podle § 14 zákona o azylu, děje ve volné úvaze správního orgánu; podle této judikatury se ani nejedná o „právo“, na němž by mohl být někdo zkrácen – viz např. na rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 771/2000, či usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02. Rovněž tak ze stávající konstantní judikatury vyplývá, že správní soudy mohou přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu

pokračování

pouze omezeně, a to z hlediska mezi správního uvážení, popř. z hlediska jeho případného zneužití. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003, kde bylo uvedeno: *Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkouvává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).* Popř. lze poukázat na rozsudek ze dne 21. 12. 2004, č. j. 4 Azs 343/2004, www.nssoud.cz, či na rozsudek ze dne 22. 9. 2006, č. j. 4 Azs 2/2006, www.nssoud.cz, ze kterých vyplývá, že *úkolem správního soudu, ač v takzvané plné jurisdikci, je pouhý přezkum zákonnosti, a to s ohledem na meze správního uvážení, resp. jeho zneužití, jeho úkolem však není suplování správního orgánu při správním uvážení, které je vyhrazeno toliko správnímu orgánu. Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit námitkám vztahujícím se k udělení tzv. humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Nejvyššímu správnímu soudu tak nepřísluší posuzovat, zda v souzené věci došlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele, nýbrž přísluší mu pouze zhodnotit, zda krajský soud napadané rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumal.*

Pokud jde o námitku, že rozhodnutím, na jehož základě by musel opustit Českou republiku, by došlo k zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života, a tím k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, k tomu je nutno připomenout, že podle ustálené judikatury takový „zásah“ není ani důvodem udělení tzv. doplňkové ochrany. K tomu viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008, v němž se uvádí, že „... rodinné vazby v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu,.....“.

Zároveň je třeba konstatovat v souladu s právním názorem vyjádřeným například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, sp. zn. 5 Azs 46/2008, www.nssoud.cz, že rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu ani doplňkové ochrany v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, *samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů.*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyně – advokátka, JUDr. Irena Slavíková, se sídlem AK Wenzigova 5, Praha 2. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Zástupkyni soud určil odměnu za jeden úkon právní služby à 2.100 Kč, a sice za sepis kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), zvýšené o 21 % DPH. Celkem tedy odměna advokátky činí 2.904 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. května 2013

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu